biBUŁa

Biuletyn Informacyjny BUL

nr 12/2012 (66)
ISSN 2084-4670

SPIS TREŚCI

wydarzenia
..... Spotkanie autorskie: Jan Janiak
..... Listopad w American Corner
..... Gość BUL, agentka literacka - Gabriela Niedzielska

informacje
..... Konferencja "E-booki na horyzoncie"
..... Kilka słów o zasobach Open Access
..... Ranking Bibliotek 2012
..... Nazwa wydawcy jako hasło KHW

nowości książkowe

W Y D A R Z E N I A

Spotkanie autorskie z Janem Janiakiem

Spotkanie poświęcone poezji Pana Jana Janiaka, dyrektora BUL w latach 1987-2005. W poniedziałek, 29 października br. w sali konferencyjnej na pierwszym piętrze zaproszeni goście mieli okazję posłuchać wierszy i sonetów autora w wykonaniu pani Janiny-Kotwickiej-Janiak, żony poety. Utwory pochodziły z dwóch tomików. Pierwszy z nich, *Przypis do życiorysu*, ukazał się w 1969 r. nakładem Instytutu Wydawniczego PAX. Znalazły się w nim krótkie, asonansowe wiersze, odwołujące się do osobistych doświadczeń, wynikające z "umiłowania prostoty". Ich treść wypełniają wątki autobiograficzne, refleksje na temat przemijania, kondycji człowieka, przyjaźni i nadziei. Autor rozważa w nich także sens własnej twórczości. Z kolei *Sonety łódzkie* to utwory ilustrujące miasto - przypadkowe, niechciane, w którym przyszło autorowi żyć i które próbował oswoić, a nawet polubić. W sonetach znaleźć można prozatorskie opisy łódzkich podwórek, bram, ulic i innych magicznych miejsc. Spotykamy tu także bliskie autorowi osoby, z którymi połączyła go wieloletnia przyjaźń.

(Irena Łabiszewska)

Listopad w American Corner

6 listopada Centrum American Corner w Łodzi zorganizowało wybory prezydenta USA. Odwiedziło nas sporo osób by oddać swój głos na jednego z kandydatów. Specjalny gość, pan Benjamin Hess konsul z Ambasady USA w Warszawie wygłosił dwa wykłady na temat wyborów dla uczniów IV L.O. oraz studentów Uniwersytetu Łódzkiego. Łódzkie wybory wygrał Barack Obama.W sumie oddano 252 głosy.Obama dostał 175, głosówMitt Romney 76 głosów,1 głos padł na Justina Biebera.

15 listopada w Centrum American Corner odbyło się spotkanie na temat studiowania w USA. Panie Megan Blazak i Cara Morgenson, wykładające obecnie na Uniwersytecie Łódzkim w stypendium Polsko- Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, mówiły o tym jak dostać się na studia w USA, jakie warunki trzeba spełnić, jak wybrać najodpowiedniejszą uczelnię oraz o tym jak wygląda życie studenckie na amerykańskim campusie.

Informacje o nadchodzących wydarzeniach w American Corner Łódź na: http://www.amcorners.pl/lodz/

(Michał Woźniak)

Gość BUL, Gabriela Niedzielska

W piątek, 16 listopada br. gościła w BUL Gabriela Niedzielska, agentka literatów. W 2008 r. założyła w Łodzi agencję autorską "Autograf" i od tej pory organizuje spotkania z pisarzami polskimi na terenie całego kraju. W "stajni" pani Gabrieli znaleźli się: Andrzej Stasiuk, Grzegorz Kasdepke, Maria Czubaszek, Joanna Papuzińska, Anna Janko, Wanda Chotomska i wiele innych znakomitości polskiej literatury. Dzisiaj "Autograf" zrzesza ponad 60 autorów i pozostaje otwarty na nowych "przybyszów". Pani Gabriela kontaktuje się z bibliotekami, szkołami, domami kultury i innymi placówkami, w których pisarz może spotkać się z czytelnikiem, a czytelnik ze swoim ulubionym pisarzem. W trakcie spotkania poznaliśmy nie tylko krótką historię "Autograf", ale dowiedzieliśmy się jakie warunki muszą spełnić pisarze, jeśli chcą być członkami agencji. Usłyszeliśmy o współpracy z ilustratorami książek, o publiczności dużych miast i małych miejscowości, uczestniczącej w spotkaniach. Poznaliśmy opinie pani Gabrieli na temat czytelnictwa w Polsce. Usłyszeliśmy o blaskach i cieniach pracy agentki. Pani Gabriela opowiadała o swojej pracy z wielką pasją, entuzjazmem i radością. Aktywny udział licznie zgromadzonej publiczności świadczył o zaciekawieniu tak poezją jak i pracą promującą polską literaturę.

(Irena Łabiszewska)

I N F O R M A C J E

Konferencja "E-booki na horyzoncie"

Coraz częściej spotykamy się z publikacjami elektronicznymi przeznaczonymi do czytania na urządzeniach z odpowiednim oprogramowaniem. E-book, książka elektroniczna, e-książka, czytnik e-książek, czytnik e-booków, e-czytnik, tablet, iPod , a gdzie w tym dobrodziejstwie jest miejsce dla biblioteki? Na to i inne pytania próbowano odpowiedzieć na konferencji "E-booki na horyzoncie", organizowanej przez Urząd Marszałkowski w Łodzi i Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką im. Prof. T. Kotarbińskiego w Łodzi, która odbyła się 14 listopada 2012 r. w Łódzkim Domu Kultury. Obrady rozpoczął prof. dr hab. Jarosław Płucienik, Prorektor ds. programów i jakości kształcenia Uniwersytetu Łódzkiego, wprowadzając humanistyczną refleksję nad funkcjami bibliotek w erze "kultury wysyłania" i "kultury podłączenia". W czasie wystąpienia pani Bogusławy Walenty zostały zasygnalizowane problemy i wyzwania bibliotek szkolnych.

Zainteresowanie wzbudziło wystąpienie dr Jacka Stańdo z Politechniki Łódzkiej, który przybliżył tematykę e-podręczników i propozycję e-matur. Ponadto przedstawiono referaty na temat wzrostu popularności bibliotek cyfrowych wśród czytelników, technologii mobilnych w pracy biblioteki oraz zagrożeń i korzyści jakie niesie ze sobą e-książka.

(Monika Jędrzejczak)

Kilka słów o zasobach Open Access

Coraz więcej mówi się na temat idei Open Access oraz otwartej nauce, i dzięki temu coraz więcej pojawia się serwisów, portali czy narzędzi, które gromadzą i przeszukują otwarte cyfrowe zbiory.

Jednym z takich serwisów jest **"Otwórz książkę"**, w którym znajduje się kolekcja książek naukowych udostępnionych publicznie przez polskich naukowców. W zbiorze znajdują się przede wszystkim książki niedostępne już na rynku w wersji drukowanej. Wszystkie publikacje z kolekcji są dostępne w postaci skanów (które można powiększać i przeszukiwać), wersji tekstowych oraz PDFów dostępnych do ściągnięcia. "Otwórz książkę" to realizacja idei Open Access w odniesieniu do książek naukowych wydawanych w Polsce. Więcej informacji na temat tej inicjatywy znajduje się na stronie: http://otworzksiazke.pl/

Na uwagę zasługuje również portal **"Otwarte zasoby"**, który stanowi bibliotekę linków i opisów ciekawych otwartych zasobów edukacyjnych, muzycznych, wideo, zdjęć i grafik oraz narzędzi do tworzenia, szukania i dzielenia się zasobami w sieci. Treści serwisu są dostępne na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa-Na Tych Samych Warunkach 3.0. Polska. Katalog zbiorów znajduje się na stronie: http://otwartezasoby.pl/

(Ilona Niewczas)

Ranking Bibliotek 2012

Po raz drugi Instytut Książki razem z "Rzeczpospolitą" zorganizował ranking bibliotek. Inicjatywa ta ma na celu pokazanie przykładów najlepszych praktyk i miejsca, w których dzięki współpracy lokalnych władz i zapaleńców udaje się przekształcać bibliotekę w miejsca spotkań nie tylko z ludźmi, ale także z wiedzą i kulturą. W tym roku w rankingu wzięło udział prawie 700 bibliotek z całej Polski.

W rankingu doceniani są przede wszystkim ci, dla których dobrze działająca biblioteka gminna jest najlepszym świadectwem dbałości samorządu o zapewnienie łatwego i bezpłatnego dostępu do kultury, wiedzy i nowych mediów. Przyjęta metoda oceny bibliotek premiuje działania na rzecz jakości i komfortu obsługi czytelników.

Ankieta zawierająca 18 pytań została wysłana do wszystkich gmin wiejskich i miejsko - wiejskich oraz miast mających mniej niż 15 tys. mieszkańców. Oceniano m.in. powierzchnię biblioteki i filii w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, średnie zatrudnienie w placówce, księgozbiór na 1000 mieszkańców, nowe książki zakupione w 2011 r., dotację podmiotowe dla biblioteki w budżecie gminy w 2012r., pozyskane przez bibliotekę środki pozabudżetowe w 2011 r., dostępne dla czytelników tytuły prasowe (dzienniki, tygodniki, prasa dla dzieci itp.), posiadanie strony internetowej, dostępność Internetu dla czytelników, działające przy bibliotece kółka czytelnicze, artystyczne, literackie, wolontariat, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

Pierwsze trzy miejsca zajęły: Biblioteka Publiczna w Kałuszynie (woj. mazowieckie), Gminna Biblioteka Publiczna w Bestwinie (woj. śląskie) i Gminna Biblioteka Publiczna w Borowie (woj. dolnośląskie).

Uroczyste ogłoszenie wyników Rankingu Bibliotek 2012 odbyło się 19 listopada 2012 r. w Polonia Palace Hotel, w Warszawie. Podczas gali nagrodzono przedstawicieli samorządów i bibliotek z pierwszej dziesiątki rankingu oraz liderów każdego z województw.

Więcej informacji na stronie Instytutu Książki oraz na www.rp.pl

(Monika Jędrzejczak)

Nazwa wydawcy jako hasło KHW

Proces opracowania zbiorów w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego jest ściśle podporządkowany ogólnie przyjętym standardom bibliograficznym dla różnych typów dokumentów. Są to instrukcje formatu MARC21 dla takich dokumentów:

1. Dokumenty zwarte
2. Stare druki
3. Wydawnictwa ciągłe
4. Dokumenty elektroniczne
5. Dokumenty dźwiękowe
6. Dokumenty kartograficzne
7. Filmy
8. Dokumenty ikonograficzne.

W zakresie opracowania zbiorów BUL stosuje zasady przyjęte przez katalog centralny NUKat, z którym nasza biblioteka współpracuje od 2002 roku. Czynna współpraca z NUKat przynosi korzyści w zakresie znacznego przyspieszenia procesu opracowania zbiorów bibliotecznych, otwiera możliwości katalogowania retrospektywnego, a także zapewnia użytkownikom katalogu biblioteki jednoznaczne i pełne informacje o dostępie do zbiorów BUL. Tworząc i wprowadzając w życie zasady katalogowania nie wolno zapominać komu mają one służyć, a więc przede wszystkim trzeba pamiętać o czytelnikach bibliotek. Wychodząc naprzeciw potrzebom czytelników i postulatom bibliotekarzy, NUKat wystąpił z propozycją stosowania hasła ujednoliconego dla nazwy wydawcy. Dzięki temu katalogi zostaną wzbogacone o nowy rodzaj haseł KHW, a co za tym idzie o nowe możliwości wyszukiwawcze. Wyszukując nazwę wydawcy w katalogu bibliotecznym czytelnik otrzyma dostęp do wszystkich jego publikacji znajdujących się w zbiorach biblioteki, podobnie, jak ma to miejsce dotychczas w przypadku autorów lub współautorów dzieł.

Obowiązek stosowania w rekordach bibliograficznych hasła ujednoliconego dla nazwy wydawcy będzie obowiązywał od 1 stycznia 2013 roku przy sporządzaniu rekordów bibliograficznych dla książek wydawanych od 1801 roku, starych druków, dokumentów ciągłych, druków muzycznych, dokumentów dźwiękowych, elektronicznych, kartograficznych, ikonograficznych, filmów i norm.

23 listopada duża grupa bibliotekarzy BUL uczestniczyła w zorganizowanym przez Centrum NUKat szkoleniu online przygotowującym do wdrożenia planowanych zmian w bibliotekach współpracujących z katalogiem centralnym. Zakres szkolenia obejmował zasady tworzenia rekordów wzorcowych dla nazw wydawców do CKHW i stosowania ich w rekordach bibliograficznych wraz z wykazem źródeł wykorzystywanych przy sporządzaniu rekordów haseł wzorcowych dla nazw wydawców. Tworzenie haseł dla nazw wydawców będzie obowiązywało dla nazw podanych w podpolu ‡b pola 260 rekordu bibliograficznego.

Przykłady:
Rekord bibliograficzny dla dokumentu zwartego (książka)
100 1 ‡a Prus, Bolesław ‡d (1847-1912).
240 10 ‡a Lalka ‡l (pol.)
245 10 ‡a Lalka : ‡b powieść. ‡n T. 2 / ‡c Bolesław Prus ; wstępem, przypisami i aneksem opatrzył Henryk Markiewicz.
250 ‡a Wyd. 22.
260 ‡a Warszawa : ‡b Państ. Instytut Wydawniczy, ‡c 1964.
300 ‡a 622 s. ; ‡c 20 cm.
490 1 ‡a Biblioteka Szkolna
504 ‡a Bibliogr. s. 617-620.
600 1 ‡a Prus, Bolesław ‡d (1847-1912). ‡t Lalka.
655 ‡a Powieść polska ‡y 1870-1914.
700 1 ‡a Markiewicz, Henryk ‡d (1922-). ‡e Oprac.
710 2 ‡a Państwowy Instytut Wydawniczy ‡4 pbl
830 0 ‡a Biblioteka Szkolna - Państwowy Instytut Wydawniczy
Dla nazw wydawców podawanych w polach 7XX nie będziemy wykorzystywać podpola ‡e.
Określenie rodzaju współpracy dla nazwy wydawcy będziemy podawać w podpolu ‡4 w postaci trzyliterowego kodu:
dst- dystrybutor
prt - drukarz
pro - producent
pbl - wydawca.

Rekord hasła ujednoliconego dla nazwy wydawcy
110 2 ‡a Państwowy Instytut Wydawniczy.
410 2 ‡a PIW.
665 ‡a Państwowy Instytut Wydawniczy powstał w 1946. Jest przedsiębiorstwem państwowym w likwidacji.
670 ‡a Kp. Rocznik Literacki. - 1956.
670 ‡a NEP
670 ‡a Kp. Foksal 17 : Państwowy Instytut Wydawniczy / Leszek Żuliński. - Warszawa, 2006.
670 ‡a Str. int. KRS online, 11.08.12 ‡b (Państwowy Instytut Wydawniczy [w likwidacji] ‡u http://www.krs-online.com.pl/panstwowy-instytut-wydawniczy-w-krs-20180.html

Wprowadzenie haseł ujednoliconych dla nazw wydawców jest nową inicjatywą katalogu centralnego, stanowiącą odpowiedź na zgłaszane od dawna potrzeby czytelników. Jak każda poważna zmiana w zasadach katalogowania, pełne wdrożenie tego rozwiązania będzie wymagało czasu i ogromnej pracy zarówno Centrum NUKat, jak i wszystkich bibliotek współkatalogujących. Mamy jednak nadzieję, że spotka się ona z pozytywnym przyjęciem wśród użytkowników bibliotek.

(Anna Giermaziak)

Polecamy - wybrane nowości książkowe BUL

P O L S K I E

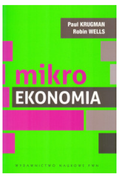

Z A G R A N I C Z N E

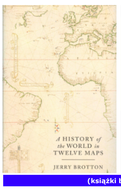

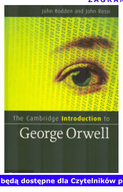

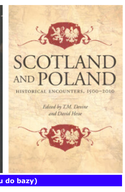

(książki będą dostępne dla Czytelników po opracowaniu i wprowadzeniu do bazy)

Redakcja: Mariola Augustyniak, Piotr Puchowski. Siedziba redakcji: Biblioteka Uniwersytecka w Łodzi, ul. Matejki 32/38, 90-237 Łódź, tel.: 42 6356002. Wydawca Biuletynu BIBUŁa jest Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego.
nr 12/2012 (66) napisz do bi[illegible]y